

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manjši premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdievem tekalistu nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem Legu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Deželne finance in užitninski davek.

(Govor dež. odbornika Berbuča v Dornbergu.)
Deželne in okrajne doklade.

Pri nas so pritožbe splošne, da so posestniki in drugi produktivni stanovi preobremenjeni z davki in različnimi dokladami.

In vendar, — kdor si ogleda naše deželne obračune in proračune, prepriča se takoj, da pobira deželna uprava za vse svoje potrebščine le po 20% doklade od zemljiškega in hišnega davka, in 30% od pridobnine in dohodarine.

Če primerjamo naše doklade z onimi drugih kronovin, prepričamo se takoj, da imajo te sploh še višje doklade na izravne davke nego mi, kajti te znašajo drugod po 25 do 66%.

Kaj je torej res? Celo v merodajnih dunajskih krogih se je naglašalo in povdarjalo na vse tozadevne naše pritožbe, da je goriška pokrajina v tem oziru jedina svoje vrste, ki ima najnižje doklade na izravne davke.

Toda kdor hoče imeti jasen pojem o teh razmerah, ne sme primerjati le naše doklade z onimi drugih kronovin, marveč tudi dognati, kaj krijejo druge kronovine s svojimi dokladnimi dohodki in kaj mi.

Vse druge pokrajine imajo v deželni upravi ne le strogo deželne potrebščine, marveč tudi deželne in skladovne ceste, ljudsko šolstvo in večina plačuje tudi bolniške stroške za one bolnike, ki ne morejo sami zmagovati teh stroškov. Pri nas pobira deželna uprava 20% in 30% doklade na izravne davke le za strogo deželne potrebščine; cestni odbori pobirajo posebej (v tem okraju) po 27% za

ceste, okrajni šolski sveti po 65% za šole, dočim morajo plačevati občine same povprek po 20 do 22% za bolniške stroške. In vsaka teh avtonomnih institucij misli in je prepričana, da je ona najvažnejša.

Deželni zbor pravi: Jaz izdajam zakone, urejum upravne in pravne deželne razmere, oskrbujem dež. kmetijske šole, gluhonemnico, dajam podpore za mostove, poti, ceste, brezobrestna posojila, vodnjake, napajališča itd., sploh jaz sem najvišji čuvaj vseh deželnih pravic in koristij, in ni čudo torej, če pobiram za to in vso deželno upravo 20% oziroma 30% doklade na vse izravne davke.

Cestni odbori pravijo, da brez cest ni prometa in brez prometa ni napredka in povzdige gmotnega blagostanja. Ni se torej čuditi, če nalagajo malenkost 27% na vse izravne davke za cestne potrebščine.

Okr. šolski sveti so uverjeni, da brez šole ni pouka in brez pouka ni napredka; zato je pa opravičeno, če nalagajo 65% doklade na vse izravne davke.

No, občinski zastopi so v tem oziru bolj pohlevni, oni bi se radi odkrižali časti, da morajo plačevati bolniške stroške; a bolniška uprava jim tega ne privošči.

Če zračunamo sedaj vse doklade, katere plačuje naš posestnik za vse navedene potrebščine, kiso drugod vse v deželni upravi, dobimo $20(30) + 27 + 65 + 22 = 134(144)\%$. Toliko v tem okraju, v nekaterih okrajih so pa te doklade še višje. In na tem boleha naša uprava, preveč gospodarjev imamo.

Res je pa, da so pri nas najvišje doklade v Avstriji; res je, da presejajo 70—80% najvišje doklade drugih kronovin; res je, da je tudi zemljiški davek pri nas najvišji; res je, da ljudstvo strahovito hitro uboža in da se izseljuje;

res je, da se posestva drobé, da so skoro vsi posestniki zadolženi.

Smelo trdim: Biti le posestnik na Goriškem, je dandanes nesreča!

Občinske doklade.

A tu niso še vse naklade, katere mora plačevati naše ljudstvo. K tem so prištevati še doklade, katere nalagajo avtonomni občinski zastopi. In kdor si ogleda tudi te, prepriča se lahko, da je le malo občin, katere pobirajo manj nego 100% doklade na vse izravne davke za občinske potrebe. A so tudi občine, ki nalagajo po 200% in celo do 300% doklade.

Z mirno vestjo trdim, da plačujejo pri nas posestniki povprek po 250% vseh doklad na izravne davke, dočim znašajo v vseh drugih kronovinah (izvzemši južni Tirol in Trst) poprečne doklade na tovrstni davek jedva 100%.

Najnujnejše zahteve.

Sedaj oglejmo še tudi naše potrebščine. V tem se godi dež. odboru in zboru tako, kakor posestniku, ki ne more zmagovati potrebščin, ki se mu nehoté kupičijo na glavo. Ako pogleda po hiši, vidi, da je potrebno poprave to in ono, v hlevu je razdrtija, streha pušča, na polju je treba zboljšeka tu in tam.

Brezobrestna posojila.

Na duri deželnega odbora trkajo posestniki, prizadeti po trtni uši, za brezobrestna posojila. Prošnjje so večinoma opravičene; a deželni zbor ne ve, kje bi vzel sredstva, da bi nesrečnikom pomagal. Nalagati v ta namen nove doklade na izravne davke, bi bilo brezmiselno podjetje, kajti to se pravi, vzeti posestniku denar iz jednega žepa ter utakniti mu ga v drugi. Tu zamore pomagati le vlada,

in dež. zbor kakor tudi dež. odbor sta storila vse mogoče korake v dosego tega namena. In nadejam se, da ne brezuspešno.

Kmetijski šoli.

Tu imamo kmetijski šoli, kateri sta bili ob svojem času dobri; a danes ne zadostujeta več potrebam časa. Treba je preuredbe in take reorganizacije teh šol, da bosti korakali na čelu napredka in uzornega gospodarstva; a za vse to je treba denarja.

Učiteljsko vprašanje.

Tudi učiteljsko vprašanje trka mogočno in odločno na duri naše zbornice. Izvestno je, da so naši učitelji in učiteljice najslabeje plačani v Avstriji (razen Tirolske), in neobhodno potrebno je, da se to vprašanje ugodno reši, kajti inace bode padalo naše ljudsko šolstvo vedno nižje. Že sedaj gre na učiteljske malo izbrane mladine; a če pojde tako naprej, se posveti temu stanu le oni, kateri ni nikjer drugod za rabo. In do tega ne sme priti, kajti dobra šola je dober učitelj. Dajte slabega učitelja v šolsko palačo, ki je priskrbljena z vsemi mogočimi učnimi sredstvi, šola ostane vendar slaba. Zapomnite si gospodje in možje: Dobra duhovna in dobrega učitelja ne prepladate s zlatom!

Zavarovalnice in drugo.

Tu naletimo dalje na vprašanje o zavarovanju živine, o deželni zavarovalnici proti požaru, o hipotečni banki, o norišnici, o bolnišnici, o stavbinskem redu, o zdravstvenem zakonu, o občinskem redu in presnovi županij itd. Dalje naletimo na stotine prošenj za podporo dijakom, za vodovode, vodnjake, ceste, poti, mostove in tako dalje brez konca in kraja.

LISTEK.

Gorske slike.

Seja v devetih deželi.

Župan Krempljček je bil v hudih sliskah. Odkar je bil zlezal na županski stolec, se mu še ni taka zgodila kakor ravno sedaj.

Gori in doli je hodil po kamrici, prhal in podrnjal je, da je bilo človeka kar strah. Nikdo v hiši se ni smel ganiti, kajti hude opravke je imel županek, posebno huda so bila — pisanja.

„Da bi te sam hudir. — Hm, hm — — — in zopet je začel gledati v tisti beli papir, ki je ležal na mizi. — „Od glavarja samega torej — kdo bi si bil mislil — in šolo naj zidamo — takisto nekako je dejal naš občinski sluga, ki se na „pisanja“ razume. Za vruga jaz ne morem razumeti, kje tiči tisto o šoli in kje je kaj takega kakor „Vas še enkrat srčno pozdravljam“ — no, ime je vendar tu spodaj — sam glavar!“

In zopet je začel dirjati po sobi in godrnjati kakor črmljiv bolniku.

„Ali boš kaj jedel“, oglašil se žena pri vratih.

„Nič! — Kaj sitnost prodajaj, ko vidiš, da imam toliko občinskih opravkov. Res ne vem, kaj gospodje mislijo, da mi pošiljajo take reči. In sedaj naj šolo zidamo. Ja, jaz ti pravim, to so križi — — —“

In obrisal si jo čelo z rujavo nosno ruto — — —

Proti peti uri popoldne so začeli prihajati občinski svetovalci, kolikor jih je sluga Štef z velikim trudom pregovoril, da so obečali priti k seji.

„Huj vruga, pa ne ravno danes“, godrnjal je starejšina Drvadol, „danes, ko moram voziti gnoj na njivo“.

„Nič ne pomaga“, dejal je birič, „že morate iti; od glavarstva je prišlo...“

Torej proti peti uri so začeli prihajati. Prvi je prišel stari Puša, ki je moral povsod imeti prvi svoj nos.

„Pa salamenska, pa kej je spet“, dejal je županu Krempljčku, „pa kej“. „I, od glavarstva, od glavarstva“, in in vzel je oni grozni list v roke in mu ga dal bliže.

„Pa salamenska, že vidim, že vidim“.

Kmalu potem je prikrevsal tudi Žežlja, kateri je imel v ustih vedno pipo tobaka in ni mogel skoro trenutka prebiti brez te „sladke trave“. Za njim so prilezli še drugi, kakor Mlekagor, Repokrast, Gozdpožrl in tudi mogočni Drvadol.

Sedli so okolu mize in seja je pričela.

Birič, ki je tudi bil tu, je imel papirje v rokah in čital celemu starejšinstvu še enkrat vso stvar glede šole.

„Kaj šola, kaj bo tisto“, zagodel je Mlekagor. „Ali nas gospoda redi, ali kdo? Kaj nam treba šole, tudi brez nje lahko živimo. Da človek le ščip in pa mlaj, pa svetega Jurja in sveto Marjeto v pratki pozna in pa na molek šteti razume, pa

je dober. Kaj bode tisto o šoli, možje? Nič nam ni treba šole, nič“.

„Kedo ti je dal besedo?“ zarohni župan, „ti nimaš govoriti“.

„No, pa daj ti!“

„Ja, jaz tudi bom s pomočjo svetega Duhá“.

In vstal je in se odkašljaj.

„Možje“, dejal je, „možje! Zbrali smo se in sicer danes na ta dan, da odločimo za celo sosenko, ali se bode zidala šola ali ne. Jaz pravim, možje, naredimo šolo, kajti gospoda je huda in od samega glavarja je to pisanje in če ne naredimo šole, bodo še davki povišani in morda še kaj hujšega. In čast in slava naša se bode razširila po vsem svetu, kajti učeni bodo naši otroci, učeni vam pravim, kakor sama gospoda v mestu — — —“

Zopet je sedel.

In povzel je še enkrat besedo Mlekagor in rekel:

„Možje, vam pravim! Ali ste res tako zabutani in prismojeni? Ali imate smolo v glavi in čebulo? Čemu nam je treba šole, vam pravim, čemu? Le pogledjte gospoda v mestu in tega le, ki v mestu študira. Ali ni to grozno, da ta že zna točo delati in da zna latinske bukve premetovati. Grozno je to, pravim, in sam hudič je pri takih ljudeh. Ali ni videla naša Mica, kako je oni dan gori po meji hodil in nekaj godrnjal, in še tisti dan je grmelo in treskalo. Možje, pravim, nič šole, nič!“

Takemu govoru se ni upal nikdo ustavljati in županov predlog je — padel.

„Možaki“, pravi nato župan, „kaj pa naj storimo sedaj. Glavar sam hoče tako, a vi nočete. Doli pišem, da nočete, da niste nič vredni in da se protivite cesarskim postavam“.

„Nič postave“, zagrmil Drvadol, „mi ne maramo šole, mi znamo zadosti. Ali hočeš da te bodo lastni otroci na bukve „zacoprali“?“

„Kdo pravi to, kdo“, oglašil se Krempljček.

Hrup nastaja vedno večji.

„Jaz“, dé Drvadol, „in jaz tudi pa salamenska, pa salamenska“, zagode zdaj tudi Puša.

„Dol se šolo, mi ne rabimo šole“, zagrmé skoro vsi in kričanje je vedno večje.

„Mir, ljudje božji, mir“, kričal je birič.

„Nič mir! Mi se ne damo od gosposke imeti za norca, in ti župan si ravno tak, ti z gospodo držiš“.

„Kdo pravi to, hcla sem, kdor je proti meni!“

Ropotanje stolov in hrup proti mizi.

„Le, pa dajmo se“, pravi Repokrast in zagrabl za občinski stol — — —

Ropot — — — polom — — — pretep — — — krik — — —

Tako je končala v deveti deželi seja za ljudsko šolo.

Gorski.

Povod je potreba velika vse je potrebno reorganizacije; a vse stane mnogo in — denara ni.

V deželni hiši se razpravljajo vsa ta in še druga vprašanja prav intenzivno, in prepričanje je obče, da je vsa deželna uprava pri nas preveč razkosana, to je, da bi bilo potrebno to omejiti.

Predaleč bi zašel, ako bi se hotel spuščati v podrobne razprave teh posameznih točk. Sicer pa so tudi vmes vprašanja, ki niso še ugodna za javnost.

Deželni odbor goji nado, da se mu posreči v svoji šestletni dobi ugodno rešiti vsa ta važna vprašanja. Vsekako bode pa v tem času stopil pred Vas ter Vam bode javno in jasno povedal, kaj je dosegel in kje tiče vzroki, ako bi ne bilo mogoče vsega doseči, kar namerava.

Užitnina.

Za danes se moram omejiti le še na jedno vprašanje, ki je za deželo velike važnosti in je sedaj aktualno, t. j. vprašanje o užitninskem davku.

Vse kronovine, katere imajo doklade na užitnino, imajo tudi svoje užitninske urade, kateri skrbé za to, da se ne prikrajšajo občine in dežela pri pobiranju tozadevnih naklad; le Istra in Goriška nemata še takih uradov. Toda tudi Istra je že skrbela za to, da dobi ob novem letu pobiranje užitnine v deželno upravo. Prav bi bilo, ako bi se tudi nam to posrečilo. Razlogi za to so sledeči:

Je-li kdo izmed Vas, kateri je uveren, da pobira privatni zakupnik tozadevni davek oziroma doklade iz gole ljubezni do Vas sebi v zgubo? In ako dobi tak zakupnik za svoj užitninski urad potrebno osobje, zakaj bi ga dežela ne dobila?

Vprašam dalje: Če ima privatni zakupnik dobiček od užitnine, zakaj bi ga dežela ne imela?

Že ta razmotrivanja sama na sebi privedla so druge kronovine do tega, da so sprejele užitnino v lastno režijo. A pri nas imamo dandanes še drugih momentov, ki jasno govore za pobiranje užitnine v deželni upravi.

1. Ko je l. 1899. vlada objavila, koliko absolutnega alkohola se na Goriškem porabi, namreč 3320 hl, je bilo slehernemu jasno, da je trpela dežela ogromne škode radi tega, ker ni pobirala teh naklad v lastni režiji. Pri naših dokladah bi moralo to donašati bruto okroglih 200.000 K; privatni zakupnik nam je dajal za to 40.000—50.000 K. Danes je javna tajnost, da je imel pri tem 80.000 K čistega dobička, a njegovi pomagači v deželi so imeli tudi približno toliko do tega.

Ker nismo imeli posebnega zakona za ta davek, stali smo l. 1899., ko je vlada te doklade podržavila, pred alternativo: Ali sprejeti od vlade ponujenih 62.000 K ali nič.

Kranjska je bila v tem previdnejša, ona je skrbela o pravem času za tozadevni zakon in je pobirala naklade na žganjine v lastni upravi. Izkazala je, da ji nesejo te naklade čistega dohodka 868.000 K, in vlada ji je morala dati toliko na leto za odkup tega davka.

To je pač jasn dokaz, da užitnina v lastni upravi je z korist deželi.

2. Za pivo je dobivala naša dežela pri nakladi 1 K do l. 1900. po 8000, 10.000 in največ 11.000 K.

Za l. 1901. se je posrečilo dobiti od drugega zakupnika pri isti nakladi že 18.500 K; a letos dobivamo pri nakladi 170 K že 40.000 K. In privatni zakupnik se nikakor ne toži, da ima pri tem izgubo.

3. Oglejte si vse občinske račune dornberške županije od l. 1890.—1900.; tam dobite, da je dobivala občina potom zakupa leto k letu od 1300 do 2020 K. Letos je nastala konkurenca med dvema zakupnikoma in Dornberg dobi za leto 1903. 5030 K za užitnino. In zdi se, da sedanji zakupnik nema pri tem izgube, kajti voljan je napraviti z občino pogodbo za tri leta.

V dveh letih poskočila je užitnina v Dornbergu za 3000 K, in to je veliko za občino, ki plačuje le 5800 K izravnega davka.

Leta 1901. ste imeli tukaj 80% doklade na izravne davke v pokritje občinskih stroškov. Ako bi bila dežela imela užitnino v svoji režiji, bi bila pobirala Vam tudi občinske doklade, in Vam bi bil Vaš občinski zastopnik znižal doklade na izravne davke lahko za dobrih 40%.

Koliko krika, koliko hudovanja je, če zviša deželni zbor doklade na izravne davke za 2%; tu doma dajate pa syo-

bodno privatnemu zakupniku — revežu — 40% doklade od tega davka.

Imam še mnogo tozadevnega gradiva na razpolago; toda jaz mislim, da to zadostuje. Kdor ni slep, vidi in spozna lahko, kolike važnosti bi bilo za občine in deželo, ako bi imela deželna uprava pobiranje užitnine v lastni režiji.

Javni shod „Sloge“ v Dornbergu.

(Konec.)

Deželni poslanec župnik Grča stavil je tudi resolucijo:

„Dne 21. t. m. v Dornbergu zbrani javni shod prosi visoko c. kr. vlado, da pospešuje vinorejo s tem, da pomaga pridobivati vinorejcem proti trdnim boleznim potrebna sredstva, kakor vitrijol in žveplo potom kupčije in podpore.“

Nadučitelj Križman pa predlaga to resolucijo:

„Dne 21. t. m. v Dornbergu zbrani javni shod izreka c. kr. kmetijskemu društvu v Gorici obžalovanje, ker ni letos, kakor je bila navada to druga leta, obvestilo slovenskih županstev, do kedaj se zamorejo vinogradniki naročiti pri imenovanem društvu na vitrijol in pa na žveplo.“

Obe resoluciji bili sta sprejeti z burnim odobravanjem.

O „vinski klavzuli“ je govoril drž. poslanec dr. Gregorič. Predlaga naslednjo resolucijo:

„Javni ljudski shod v Dornbergu z dne 21. junija 1903. izraža svoje začudenje in nevoljo nad spomenico kupčijske in obrtne zbornice v Gorici na državno oblast, v kateri prosi, da naj bi se sprejela sedanja vinska klavzula tudi v prihodnjo trgovinsko pogodbo z Italijo, ter pozivlja visoko c. kr. vlado, naj se nikar ne ozira na to spomenico, naj ne sprejme v novo trgovinsko pogodbo z Italijo sedanje vinske klavzule, ki je domači vinoreji neizmerno škodljiva, in naj slavi in uvoz tujih vin bodisi iz Italije ali iz drugih dežel, s katerimi sklepa trgovinske pogodbe, carino, ki naj znaša najmanj petindvajset kron od kvintala.“

Nadučitelj Križman predlaga, da se pozove vlada, da poostri zakon glede ponarejenja vin, ker se tudi ta obrt po naših mestih razvija in napravlja našim vinogradnikom skoro jednako toliko škode, kolikor jo napravlja vinska klavzula. Tudi ta predlog je bil sprejet jednoglasno.

Politični pregled.

Notranji politični položaj. — Kakor so poročali listi, je celo ministerstvo podalo ostavko. Körber je namreč še le zdaj spoznal, da se je glede Čehov jako motil, misleč, da jih bo s svojimi obljubami in s svojimi grožnjami še nadalje lahko vodil za nos. Čehi so mnogo svojih opravičenih zahtev podredili tako imenovanim državnim potrebam. Konečno pa so Čehi nastopili s tožbo in zahtevajo svoje pravice. In Körber je šel in napovedal svoj politični konkurz, t. j. podal je ostavko. Cesar pa dosedaj ostavke ni vsprejel.

Proračunski provizorij in kvota. — V torek izdani državni zakonik objavlja cesarsko naredbo na podlagi § 14. z dne 29. junija 1903, s katero se dovoli proračunski provizorij za drugo polovico leta. V sredo pa se je objavil cesarski patent, s katerim določuje krona kvoto za obe državni polovici za dobo jednega leta in sicer v istem razmerju, kakor je bila lani.

Dogodki na Hrvaškem. — Hrvaškimi banom je cesar imenoval grofa Božidara Pejačevića, grajščaka v Našincih v Slavoniji. Novi ban je zvest pristaš grofa Khuena, vendar od njega pričakuje, da bo kakor Hrvat imel več srca do naroda, nego ga je imel Kuen.

Kmetje v revoluciji. — Varaždinska županija je še vedno v pravi ustaji. Vojaštvo mora napenjati vse sile, da zadržuje uporne kmete. V lubreškem okraju so skoraj vse vasi zasedene po vojaštvu in dan na dan se ponavljajo spopadi med kmeti in oboroženo silo. V Kumovcih pri Ludbregu je v spopadu z vojaštvom bilo 6 kmetov ubitih in 40 njih ranjenih. Občinski tajnik je dobil nalog, da aretiraju načelnika upornikov. V ta namen začel je vpiti: „Živela Hrvaška! Doli z tirani!“ Kmalu se je okoli njega zbralo kakih 200 kmetov, oboroženih z vsakovrstnimi predmeti. Sledili so tajniku proti bližnjemu selu. Ko so prišli iz vasi, zastavi jim pot stotinja pešcev. Kmetje so vojake napadli. Vojaki so parkrat

ustrelili v zrak. Nato so šli z bajoneti proti kmetom in mnogo jih ranili. Vojakom je prišel na pomoč eskadron konjenikov in prijel kmete od nasprotne strani. Kmetje so začeli bežati. 80 kmetov, med njimi mnogo ranjenih, je bilo prijetih.

Kakih 500 kmetov iz Rakovčine se je podalo v Ludbreg na pomoč tamošnjim upornikom. Na cesti pa so našli na vojake, pešce in konjenike. Prišlo je do spopada med kmeti in vojaki. Kmetje so na to pobegnili preko polja, a vojaki so udrli za njimi in jih od 500 aretirali 152, med katerimi je bilo tudi več ranjenih in 18 celo težko, da so jih morali prenesti v bolnišnico. Med težko ranjenimi je bila tudi neka ženska, mati štirih otrok. Vsi aretiranci pridejo baje pred naglo-sodno sodišče. — V varaždinskih bolnišnicah je kakih 500 ranjenih kmetov iz Ludbreškega okraja.

Okolu Zlatara je silno razburjenje. V soboto sta se v zlatarsko okolico pripeljala dva vlaka ljubljanskega 27. pešpolka. Kmetje so do temelja podrli hišo nekoga mažaronskega ovaduha Pasarića v Maču. V Veliškovecu so demonstrantje židu Kohnu podrli novo zgrajeno hišo. Mažaroni so v zlatarskem okraju v velikem strahu in se ne upajo nikamor brez vojakov in straž.

Novi hrvatski ban grof Pejačević je položil v soboto prisego v cesarjeve roke. Hrvatski listi vodo o njem povedati, da je vzgojen v mažarskem duhu, je jako razburljiv in nagle jeze. Napoveduje, da se ne bode mogel dolgo časa obdržati na svojem mestu.

Srbija. — Prvega dneja na dvoru kralja Petra I. se je udeležilo 200 oseb. Navzoči so končno plesali kolo. — 6. srbski pešpolk, ki je posebno sodeloval pri umoru kralja Aleksandra, katerega imejiteljstvo je rumunski kralj odklonil, bo odslej imel naslov „Kralj Peter I.“

Macedonski dogodki. — Turška vlada je začela kopičiti vojaštvo ob bolgarski meji. Turška vlada je na vprašanje bolgarskega zastopnika odgovorila, da je kopičenje le slučajno. Bolgarija pa je o tem novem nastopu Turčije obvestila različne velesile, posebno Rusko in Avstro-Ogersko. Odrvača od sebe vsako odgovornost in ugovarja odločno proti kopičenju turških čet ob bolgarski meji. Turška vlada je odprla velike zaloge orožja v Drinopolju, iz katerih se vsem turškim mladeničem in možem, ki so sposobni za boj, deli orožje. V skladiščih ob meji nabirajo Turki živeža, kakor za vojsko. Od macedonsko-bolgarske meje prihajajo vesti o bojih med turškimi in bolgarskimi prednjimi stražami. V vseh turških vojaških arzenalih se krčevito dela. Ako Evropa ne posreduje, je turško-bolgarska vojska neizogibna.

Dopisi.

Iz Dornberga. — (Slavnost sv. Cirila in Metoda.) Prekrasen praznik smo obhajali minulo nedeljo v dičnem Dornbergu. Naše „kat. slov. izobraževalno društvo“ je priredilo v čast sv. Cirilu in Metodu slavnost, ki se je obnesla lepše kot smo pričakovali. Sodelovala je moška in ženska mladina, pa tudi možje in žene. A res, vsa prireditve zasluži, da ja bližje ocenim, ker upam, da bo njen uspeh trajen.

Uljudno je pozdravil zbrano občinstvo nad 700 udeležnikov naš podpredsednik g. Mrevlje. Društveni pevski zbor se pa oglasi z Bartlovo skladbo „Nazaj v planinski raj!“ Čast vrlemu pevovodju g. organistu Saksidu, in vsem pevcem, ki so težko skladbo ubrano prednašali. — Občo pozornost je vzbudil slavnostni govornik, g. Fr. Kavčič, kateri je risal življenje sv. Cirila in Metoda in po njih posnemal nauke za današnji čas. Res, odlični govorniški dar ima g. Kavčič! — Ko bi ne bil tudi zadovoljen z nežno deklamovalko, Ivanka Kavčičevo, katera nam je fino tolmačila „Jestvo prisego“ izmed pesmi Sim. Gregoričeva? — In radi smo zopet poslušali pevce, kateri so zaorili Vilharjevo navdušeno „Bojno pjesmo“. — Vse te moči: pevce z njih vodjem, govornike, in deklamovalke prosim, naj tako napredujejo in bodo vselej ponos naši občini.

A vsi smo napeto pričakovali igre „Lurška pastirica“, o kateri se je pri nas toliko govorilo. Zato smo veselo pozdravili deklamovalko Jožefo Lahovo, katera je vrlje govorila prolog. O igri se čuje v Dornbergu le en glas: da se je krasno izvršila. V prvem dejanju smo

občudovali pastirico Bernardko (Francka Saksida), ki je izbrano razodevala svoje srce; primerno je govorila tudi ostramati Lojza (Francka Kavčičeva). Držanje bele Gospe (Marička Žbogar) je bilo vselej brezpogrešno in je zelo ugajalo.

V drugem dejanju si je pridobila srca vsebi nesrečna, slepa Tilka (Pecca Peliconova), ki je prekrasno izražala svojo žalost. Prav lepo sta izvršili uloge tudi grofična Zofija (Pavla Slejkova) in odgojiteljica Mina (Alojzija Sinigoj). Izborna govornica se je pokazala grofinja Eleonora (g. Viktorija Mrevljeva).

V tretjem dejanju so zopet stale pred nami znane osebe Tilka, Zofka in Bernardka. V tdm najlepšem delu igre so izkazale svoje izredne zmožnosti. — V četrtem deajoju vidimo na novo pristavko Barbo (Marička Cotič) in tri otroke. Ta prizor je vzbudil mnogo veselja. Prepričan med Barbo in grofinjo Eleonoro je pokazal, kaj obe premorete.

V petem dejanju naposled je nastopila pred lurško duplino vrsta romaric v belih in pisanih nošah. Prizor je bil prekrasen. Občudovali smo tu izpreobrnjeno grofinjo Eleonoro, ki je v veliki ponižnosti spoznavala svojo prejšnjo nevvero in zdaj slavila Mater Božjo. — Čvetverglasno petje romaric je bilo prav ubrano in milo.

Kaj naj rečem vsem igralkam? Tudi katere so imele manjše uloge, so dobro igrале in pripomogle k mogočnemu uspehu cele igre. Želim le, da bi igra „Lurška pastirica“, katera je spisana v čast Mariji — postala vogelni kamen Marijine družbe v Dornbergu. Bog daj!

H koncu moram izreči toplo zahvalo podgorski Marijini družbi, zlasti blagorodni gospodični Urbančič. Od vas smo dobili sveta, pomoči in izpodbude — hvala vam! Zahvala gre tudi „Šolskemu Domu“ v Gorici, kateri je nam blagovoljno posodil svoj veliki oder.

Novice.

Molitve za sv. očeta. — Ker je sv. oče sila nevarno zbolel, se veleva za goriško nadškofijo nastopno:

1. Vsi duhovniki naj jemljejo za čas bolezn pri sv. maši vsak dan kolekto »pro infirmo Pontifice« (No. 4 ex diversis).

2. Pri vsakdanji popoldanski pobožnosti, kjer se obhaja, naj se moli skupno z ljudstvom za sv. očeta: »Molimo za nevarno obolelega sv. očeta« tri »Očenaše« in tri »Česčenasi-marije« in »Čast bodi Bogu«.

Po cerkvah, kjer in kadar se ne opravlja popoldanska pobožnost, naj se molijo te molitve pri maši župnika ali kurata. Verniki naj se spodbujajo, da Bogu darujejo molitve, sv. obhajila in druga dobra dela za zdravje in ohranjenje sv. očeta.

Kn. nadšk. ordinar. v Gorici.
7. julija 1903.

† Andrej, knezonadškof.

Sv. oče Leon XIII. bolan. — Iz Rima dohajajo žalostne vesti o hudi bolezn sv. očeta. Zdravje papeža se je shujšalo od sobote sem in se nahaja v taki nevarnosti, da so zdravniki izgubili vsako upanje. Obhajali so sv. Očeta slovesno v nedeljo zvečer ob 6. uri in pol, sv. poslednje olje pa so mu podelili v ponedeljek zvečer. Po vseh rimskih cerkvah molijo za sv. očeta, ki je obolel za vnetjem pljuč. Sv. oče je že ob nastopu sedanje velike vročine tožil o veliki slabosti. Ker je zdravnik Lapponi menil, da bi bila umestna izprememba zraka, je nasvetoval sprehode v vrtovih. To pa ni nič pomagalo in v petek po sprejemu ogrskih romarjev se je opzila še večja slabost. Tudi dihanje je postalo naporene in pojavilo se je vnetje levih pljuč.

V ponedeljek se je zdravstveno stanje sv. očeta nekoliko zboljšalo. Zdravnik Mazzoni pa pravi, da je zboljšanje le navidezno in da mu bo sledil popoln propad moči.

Sv. oče je v ponedeljek z veliko odločnostjo in iskrenimi očmi, tako da mu nihče ni upal ugovarjati, zahteval, da ga preneso k pisalni mizi. Dejal je: „Jaz sem še živ, pustite me torej mirno delati do konca življenja, ki ga bom vesel sprejel.“

V ponedeljek po noči pa se je zdravstveni položaj poslabšal. Večrajšnja poročila poročajo, da papež umira. Zdravniki se čudijo in si ne morejo znanstveno raztolmačiti, da se stoliko časa vzdržijo. Moči ginevajo, ni upanja, da bi ozdravel. Sv. oče kljub slabosti tako živahno deluje z umom, njegov duh je popolnoma bister.

Starosta kardinalskega kolegija se je naselil v Vatikanu. Obrednik za volitev novega papeža se je razdelil med kardinale pisan in ne tiskan. Sv. oče je naročil kardinalu-komorniku, naj pripravi vse potrebno za konklave in pokličje v Rim vse kardinale.

Iz vseh delov sveta prihaja v vatikan nebroj brzojavk, v katerih se po-prašuje po stanju papeževe bolezni.

Zadnja poročila naznanjajo, da se je zdravstveno stanje sv. očeta izboljšalo vsled srečno izvedene operacije po zdravniku dr. Mazzoniju, ki je papežu zataknil v prsa tanko kristalno cev, po kateri je izteklo 840 gramov tekočine. Stanje papeževo se vzdržuje dovolj zadovoljivo in se polagoma a postopno boljša funkcioniranje dihanja in krvnega obtoka. Bog ohrani nam vrhovnega poglavarja.

Verniki, molite za sv. očeta!

Imenovanja in premeščenja.

Naučni minister je premestil glavnega učitelja na tukajšnjem ženskem izobraževališču gosp. Viktorja Magnago na italijansko gimnazijo v Trentu. Za gimnazijske učitelje na hrvaški gimnaziji v Pazinu so imenovani suplente, in sicer: gosp. Luka Brolih, Vladimir Nazor in Martin Zgrablič. Prvi služboval je do sedaj v Mariboru, drugi v Zadru in tretji v Pazinu.

Sklep šolskega leta učnih zavodov „Šolskega Doma“. — V nedeljo 12. t. m. ob 9. uri predpoludne se slovesno sklene šolsko leto moške obrtno-nadaljevalne šole. Ta dan dobodo učenci spričevala, odlični učenci pa se pri ti priliki obdarujejo. Po razdelitvi spričeval in daril odpre se v risarski dvorani razstava. Pri razstavi se bode lahko vsakdo prepričal, da so učenci tudi v tem letu lepo napredovali. Kogar veseli napredek naše mladine, pride naj si ogledat to razstavo in prepričal se bo o važnosti te šole. — Ta dan odpre se tudi razstava izdelkov ženske obrtne šole, pripravljavnice za ženska-izobraževališča in šest-razredne dekliške ljudske šole. Tudi ta razstava obeta mnogo znamenitega in pomenljivega. Razstava bode odprta v nedeljo in v ponedeljek od 9.—12. predpoludne in od 3.—5. popoludne. — V ponedeljek dne 13. t. m. pa bode sklep ljudske šole, in bode sv. maša z zahvalno pesmijo v župni cerkvi na Travniku, pri kateri priliki bodo pele učenke višjih razredov. Po sv. maši dobodo učenci in učence spričevala oziroma šolska sporočila.

Šolska veselica „Šolskega Doma“. — Kakor druga leta, priredi se tudi letos na dvorišču „Šolskega Doma“ o priliki sklepa šolskega leta, šolska veselica. Veselica bode pri ugodnem vremenu v soboto ob 5. in pol uri pop., ponovi se pa v nedeljo istotako ob 5. in pol uri popoludne. Vspored veselice bode obsegal igro, deklamacije in petje. Nastopile bodo pri veselici učenke višjih razredov. Nadejati se je obilne udeležbe.

Društvo „Alojzijevisče“ je imelo svoj redni občni zbor dne 6. t. m. Predsednik preč. g. Jan. Kokošar pozdravi navzoče društvениke ter otvori zborovanje, Poročja o vseh družstvenega zavoda, ki so bili letos v vsakem oziru povoljeni. Začetkom šolskega leta je bilo 50 gojencev, koncem leta pa 48. V 1. polletju je bilo sedem odličnjakov, pet jih je padlo. V 2. polletju je deset odličnjakov, trije so padli.

Blagajnik č. g. Fr. Setničar polaga letni račun.

Dohodki.

1. Prispevki gojencev	5451 K 60 v
2. Darovi č. duhovščine	24'6 " 80 "
3. Darovi svet. dobrot	1095 " 89 "
4. Podpora dež. zbora	600 " — "
5. Darovi občin izastopov	280 " 24 "
6. Razni	411 " 38 "
7. Preostanek l. leta	222 " 65 "
skupaj	10.479 K 56 v
Stroški.	
1. Za hrano in kurjavo	7261 K 32 v
2. Za hišo in vrt	963 " 99 "
3. Za inventar	681 " 20 "
4. Plače	988 " — "
6. Davek, obra., pistojbina	366 " 15 "
6. Razni	269 " 89 "
skupaj	10580 K 55 v

Bilanca kaže primankljev 50 K 99 v. Da bo zavod v prihodnje boljše shajal, je sklenil občni zbor, da naj odbor večkrat potrka na srca in žepce dobrotnikov; ob enem pa izreka zahvalo za radodarnost in požrtvovalnosti vseh dosedanjih dobrotnikov.

V „Alojzijevisče“ se bo sprejelo letos kakih deset novih gojencev. Prošnjo za sprejem treba poslati odboru „Alojzijevisču“ vsaj do 20. avgusta. Prošnji treba priložiti: 1. krstni list, 2. ubožni list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. spričevalo o cepljenju koz in 5. zapечатeno priporočilno pismo domačega dušnega pastirja.

Prosilci morajo biti iz goriške nadškofije, biti lepega vedenja, imeti sposobnost za učenje in nagnjenje za duhovski stan, biti sposobni vstopiti vsaj v III. razr. c. kr. vadnice in biti stari vsaj devet let, pa tudi ne smejo prekorajčiti one starosti, ki bi zaradi vojaškega nabora otežila sprejem v malo semenišču.

Za „Alojzijevisče“ so darovali: Preč. Msgr. dr. Fr. Sedej 20 K, preč. g. Jan. Rojcc 20 K, preč. g. dr. And. Pavlica 20 K, N. N. 5 K.

Bog plati!

Za slovensko sirotlišče v Gorici oziroma za „Katol. društvo detoljubov“ so darovali: P. n. Monsignor Štefan Kafol 6 K, Nekdo 2 K, Leopold Lisjak 24 v, Martin Trušnovec 20 v, N. N. v čast presv. Trojici, ki vse ohranjuje in vlada 13 K, Ana Sutnar 2 K, Andrej Komel 40 v, Štefan Pavlin 1 K.

Praznik sv. Cirila in Metoda. — V nedeljo na praznik slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda je bila ob 9. uri v cerkvi sv. Ignacija sv. maša, katero je daroval drž. in dež. poslanec dr. Gregorčič. Cerkev je bila polna pobožnega slovenskega ljudstva iz vseh stanov. Peli so slovensko prav lepo in ubrano pod vodstvom gosp. Bajta njegovi pevci.

Ustmeni zrelostni izpiti na tukajšnji gimnaziji, ki so pričeli v torek, končali so v četrtek popoludne. Maturantov je bilo 21, in sicer 9 Slovencev, med temi eden privatist, jeden Hrvat, 9 Italijanov in 2 Nemca. Izmed Slovencev je napravil zrelostni izpit z odliko Hrobat Radoslav iz Dobrave. Z dobrim uspehom pa so napravili izpit Anton Grbec iz Kobdija, Jožef Godnič iz Komna in Jožef Vodopivec iz Dornberga. Trije so padli iz jednega predmeta in ponavljajo izpit čez dva meseca. Dva sta pa padla za celo leto. Od Italijanov jih je napravil 6 zrelostni izpit z odliko, trije pa z dobrim vspehom. Od Nemcev je napravil jeden izpit z dobrim vspehom, dočim je drugi padel za celo leto. Hrvat Ivan Slockar napravil je izpit z odliko.

Ustmeni zrelostni izpiti na tukajšnji realki. — Na tukajšnji višji realki so se v sredo končali ustmeni zrelostni izpiti. Maturantov je bilo najmanj. Jeden je napravil izpit z odliko, osem pa z dobrim uspehom. Jeden je padel za celo leto, jeden pa se je odtegnil od izpita. Z dobrim uspehom sta napravila izpit Slovenca Gustinčič Karol in Hvala Anton.

Potrjen župan. — Cesar je potrdil iz volitev dr. Venutti-ja goriškim županom. Slovesno umeščenje se izvrši v soboto opoludne.

„Katoliško društvo slovenskih učiteljic“ je imelo dne 1. julija občno zborovanje. Duhovni voditelj, preč. gosp. župnik J. Kokošar je govoril o počitnicah, razvijajoč misel, kako zamore izpremeniti vestna in vneta učiteljica težavno nalogo celega šolskega leta sebi v prijetnost. Društvenice so pele troglasno „Salve regina“ in „Spomladno pesen“. Sklenilo se je, da se napravi prihodnje šolsko leto slovesno zborovanje v čast pedesetletnega proglašenja neomadeževanega spočetja prečiste device Marije.

M. H. W.

Kmečki shod. — Odbor „slov. podpornega društva za zavarovanje goveje živine v Gorici“ je sklenil, da priredi dne 19. t. m. javen kmečki shod na slovenski kmetijski šoli. Govoril bode tudi g. Anton Štrekelj. Vabljeni so vsi kmetovalci iz Gorice in iz okolice.

Znoreli 20 letni mladenič je na Placuti metal kamenje za nekim častnikom in njegovo soprogo, katero je tudi lahko ranil. Mladeniča sta prišla dva vojaka, ter ga odvedla na polico, v bolnici ni bilo več prostora, obrzali so ga na goriškem magistratu.

Birmancev je bilo: v Koharidu 276, v Kredu 61, v Borjani 52, v Bre-

ginju 79, v Logu 56, v Sedlu 84, v Trnovem 24, v Livku 97, v Bovcu 202, v Čez-Soči 32, v Srpenici 130, v Soči 82, v Logu 90, v Trenti 37.

Posvečenje novomčanikov. — Prevzvišeni knez-nadškof podelil bode letošnjim četrtoletnikom dne 25. julija subdijakonatu, 26. julija diakonatu in 2. avgusta presbiteratu. Posvečenih bode 10 absolviranih bogoslovcev, 7 Slovencev in trije Italijani.

Topničarsko vojašnico bodo razširili. V ta namen se že vrše pogajanja z lastniki sosednih zemljišč.

Pekovska zadruga. — Peki v Gorici so si ustanovili svojo zadrugo. Predsednikom te zadruga je bil izvoljen g. Peter Tommasini, podpredsednikom g. Karol Drašček. V odbor pa so izvoljeni gg. Leon Gayer, Anton Pecile, Anton Furlani, Anton Leban in Andrej Fajt. Njihovim namestnikom pa gg. Ivan Budigna, Ivan Goriup, Jakob Bratus, Ivan Cotič in Jožef Valentinčič. Pristopnina znaša 10 K, letnina pa, in sicer za prvo vrsto 16 K in za drugo pa 12 K.

Utonil je v nedeljo zvečer pri kopenski 12-letni Gvido de Marco laški delavec pri opekarni za goriškem pokopališčem, v onej ondodnih mlak.

Strela ubila je večer ob 6. uri zvečer Jožefa Vižina iz Kronberga, krčmarja bivšega cerkvenika v trenutku, ko je prijel za na kostonju obešeno koso, da bi ž njo odšel domov. Nagle in ne-prenevidene smrti reši nas o Gospod!

Zabodel je z nožem v prepiru mizar Andrej Skabarot vdovca Janeza Poberaja iz Solkana v prsi in mu ranil pljuča. Poberaja so pripeljali v bolnišnico.

Pobegnil je od doma. — V soboto 27. junija je 12 1/2-letni učenec Friderik Heren zapustil Gorico. Deček je močan, nosi beli slamnik s črnim trakom, temno plavo obleko, črne nogavice in ravno take čevlje, je brez dežnika in sredstev. Ako kdo kaj o njem ve, je uljudno naprošen naj sporoči roditeljem v Gorico Via Morelli št. 36, da ga poiščejo in najdejo.

Z črešnje je padel v Grgarju 38 letni Anton Pavšič. Zlomila se je veja, in Pavšič si je zlomil levo ključnico. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Nagla smrt. — Dne 29. junija je bila pri podružni cerkvi sv. apost. Petra in Pavla v vikarjatu Gradno navadni shod s procesijo okoli cerkve; a med 4. evangelijem zgrudil se je v cerkvi mož Kristjančič Štef. ter ostal mrtev. — Njegove zadnje besede so bile: „Kako lepa je ta cerkevica“. Ta nagla smrt pretresla je navzoče. Naj mu izprosita milost sv. apostola P. in P.!

Javna dražba cestnih del. — Dne 5. avgusta opoludne se bodo oddala dela na javni dražbi za zgradbo ceste med Vrhovljem pri Kojškem in med Kobališčem. Oddal se bode namešč prvi del te ceste, ki meri 3032 m. To delo je cenjeno na 39.447-36 K. Pismene zapečatenene ponudbe, kolekovane s kolekom od 1 K, in katerim mora biti priložena tudi varščina 2000 K, bodisi v gotovini ali pa tudi v javnih papirjih, uložje se lahko pri tukajšnjem glavarstvu do 4. avgusta t. l. in sicer do 10. ure predpoludne.

Iz Kanala se nam piše: V nedeljo dne 5. t. m. ob 2. popoludne je bila sklicana seja našega starešinstva. Mi nikakor ne nasprotujemo temu, da se oziraje na kmečke zastodpnike, sklicujejo občinske seje na nedeljo popoludne, da se tako kmetom-starešinom prihrani delavni dan. A sklicujejo naj se iste seje po dokončani popoldanski službi božji, nikakor pa ne med vršenjem iste. Po našem skromnem mnenju, je tudi starešinstvo poklicano, drugim dajati lep zgled. Upamo torej, da se tudi to popravi.

Ednajsto stoletnico sv. Pavla, patrijarha oglejskega, razširjevalca katoliške vere med Slovenci, obhajali bodo slovesno v oglejski baziliki. 17., 18. in 19. julija bodo pontifikalne maše. Pred to tridnevno bodo sv. misijon, in med tridnevno kakor tudi v naslednjem tednu morejo zadobiti popolni odpustek vsi, ki obiščejo oglejsko baziliko.

Občni zbor „Leonove družbe“ bo zadnji četrtek t. j. 30. t. m. zjutraj ob 9 1/2 v dvorani „Katoliškega doma“ v Ljubljani. Spored: 1. Naznanila predsednika. 2. Poročila tajnikovo. 3. Poročila blagajnikov. 4. Volitev odbora. 5. Razni nasveti. 6. Znanstvena predavanja: a) Etiški temelj naredne ekonomija (predaval bo prof. dr. Jan. Ev. Krek); b) Najnovejša faza descendenčne teorije (predaval bo prof. Bogomil Remec).

Odbor „Leonove družbe“

Preširnova slavnost v Ljubljani se je vršila kar najslajnejše Udeležba je bila ogromna. Izdali so nad 7000 vstopnic. Ta večer je izginilo vse strankarstvo. „Kaj pa nam morejo, če smo edini“ odmevalo se je opetovano iz velike množice. Narodnega veselja ni kalilo niti dejstvo, da so prepovedali častnikom in moštvo 27. pešpolka udeležiti se te popolnoma nepolitične slavnosti. Tudi baronu Heinu slavnost ni bila povšeč. Pravijo da je uradni list namignil naj se slavnosti ne udeleže, sam je pa odpotoval iz Ljubljane. Značilno je, da uradni list niti z besedo ne omenja te veličastne slovenske slavnosti, dočim je isti list za časa demonstracij silno hitel pošiljati neresnične poročila v svet. — Čistega dohodka bo baje 8—10.000 kron.

V Benetkah bo dne 19. t. m. vsakoletna velika cerkvena slovesnost v čast in slavo Odrašeniku sveta. Letos se bode ta slavnost še posebno slovesno obhajala. Toliko v naznanilo onim, ki so vprašali radi te slovesnosti.

Bankovec za 10 gl. — Do 31. avgusta 1903 še sprejemajo vsi uradi bankovce po 10 gl., pozneje do 1. septembra 1903 samo glavni zavodi avstro-ogorske banke. Po 1. septembru se zamenjajo ti bankovci samo s posebnim dovoljenjem generalnega sveta avstro-ogorske banke.

Razglednice z utisnjeno poštno znamko so glasom odredbe poštna uprave dovoljene.

Strašno dejanje zblaznelega. — V Podgradu v Istri je dne 4. t. m. zvečer ubil gospodarja Jožefa Stanič s polenom zblazneli Dekleva, samski fant, ki je prišel pravkar iz norišnice. Stanič je bil na mestu mrtev, in norec je že mrtvega Staniča grozovito pretepal. Stanič zapušča vdovo in šest nepreskrbljenih otrok.

Bolehvim na želodec. — Opozarjamo na oglas lekarnarja K. Germana v Belovaru.

Knjžico „Z gorečo molitvijo vse dosežemo“ prodaja uprava „Primorskega lista“ v Gorici po 8 v. Priporočamo jo č. gg. katehetom in šolskim voditeljem, ker je primerna kot darilo pridnim učencem. —

Za kratek čas.

Preprjazjen. — Nek potovalec je prebival v hotelu, v katerem je bil silno slabo postrežen, pa zato moral toliko več plačati. Brez ugovora je poravnal račun, a poklical gostilničarja, ki se mu je strahoma bližal. Toda mesto očitanja objel je potovalec gostilničarja okoli vratu, ga poljubil in se preprijazno poslovil. Iznenadeni gostilničar je prevzel ginjenosti vprašal gosta, zakaj je tako prijazen! „Zdravstvujte, moj dragi,“ mu odgovori gost, „ne pozabite me, ker midva se ne vidiva nikdar več!“

Presrčno zahvalo izreka tem potom velečastiti duhovščini, cenjenemu učiteljstvu, osobito pa svojim sosedom za čast, ki so izkazali naši preljubljeni

TEREZINI

ob času, ko smo jo spremili k večnemu počitku,

žalujoča rodbina Štrekelj.

V Gorjanskem, 7. julija 1903.

L. ZORNIK

Gorica,
Gosposka ulica št. 7.

priporoča

svojo veliko zalogo mod. blaga, kakor: zadnje novosti okraskov za obleke, rokavice, nogavice, pajčolane, solenike, dežnike, trakove, pasove, predpasnike, vse potrebščine za šivilje. Zaloga na boljšega perila za gospode in gospe. Zaloga raznovrstnih trakov itd.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici
odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja
jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetilno
izvršuje naročila vsakovrstnega peciva
tudi najfinejšega, za nove maše in godove,
kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno
po želji gospodov naročnikov. —
Priporoča se za nje svojim rojakom v
mestu in na deželi najuljudneje.

Priporočilo.

Podpisani se priporočam slav. občinstvu
in svojim rojakom za obilna naročila svoje
nove delavnice v lasni hiši na Kolehah pri
Kojsem. Izvršujem vsakovrstne obleke ter
imam v zalogi raznega sukna, hlačevine
in izgotovljenih srajc. Vsako naročilo se
izvrši točno in po celo nizkih cenah
A. Mavrič, kroj. mojster.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

**velika zaloga
oljkinega olja**

iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . . kr. 40	Corfù . . . kr. 56
„ boljše „ 44	Bari . . . „ 60
dalmatinsko „ 48	Lucca . . . „ 70
istrijsko „ 56	Nizza . . . „ 80

Priporoča se preč. duhovščini
za naročbo olja za cerkv. svetilke.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za
izdelovanje cerkvenih posod in
orodja. Pripravo cerkvenega o-
rodja olajšuje revnim cerkvam
s tem, da daje tudi na obroke.
Obroke si pa preč. p. n. gospod
naročevalec sam lahko določi.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberškega in
drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše š vanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna buvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih
in trgih ter na deželi.

V odlikovanem fotografskem
atelije-u

Anton Jerkič,

v Gorici,

Gosposka ulica št. 7

drugo nadstropje

izdelujejo se vsa v fotografsko
stroko spadajoča dela v
najmodernejšem stilu in ne-
prekosljivo natančnostjo po
jako zmernih cenah; priporoča
se tudi v izdelovanje
krajevnih in drugih ras-
glednic, ki so priznane kot
najlepše.

Z odličnim spoštovanjem
se priporoča

Ant. Jerkič,
fotograf.

PETER COTIČ

čevljarjski mojster

v Gorici, Gosposka ulica št. 14.
priporoča svojo delavnico.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu
v mestu in na deželi,
posebno č. duhovščini. —
Ima bogato zalogo blaga
vsake vrste in za vsaki stan,
ter opozarja na ravno došlo
sveže pomladansko blago,
lastni izdelek *gotovih oblek*
in *površnih sukenj*. Cene
prav solidne!

Anton Fon.

klobučar in gostilničar v Semeniški
ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov in toči v svoji krčmi pristna
domača vina ter postreže tudi
z jako ukusnimi jedili. Postrežba in
cene jako solidne.

Sadjarsko in vinarsko društvo
za Brda v Gorici

Prodaja naravne in prstne
briske pridelke po zmernih
cenah.

Zaloga pristnih vin:
burgundeca, rizlinga, modre
frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je:
Gorica, ulica Barzeliini št. 20.

Protokol. tvrdka
Lucijan Kovačič,
pri Sv. Luciji,

naznanja s tem častitim obrtnikom in trgovcem
Soške, Baške in Idrijske doline, da je otvorila
svojo veliko zalogo **pristnega tropinca,**
ovsa, koruze, moke in vsakovrstnega **koloni-
jalnega blaga,** ter bo vse to razprodajala
na debelo po **najnižjih konkurenčnih cenah,**
ki ne presežejo nikdar Goriških tržnih cen na
debelo. — Izvršuje vsako naročilo točno, kulan-
tano in pri večjih na zahtevo tudi s preva-
žanjem blaga na dom priporoča se naklonje-
nosti svojih domačinov.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunaska cesta št. 15 v Medatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premič-
nin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor
tudi zvonov proti poškodbi.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo
zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski
cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastav-
ljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina
slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi
pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovan-
cem popolno varnost.

**ROJAKI! Zavarujte svoje
imetje pri domačem zavodu!**